Frøya

Planprogram til kommuneplanen 2027 – 2040

Samfunnsdel og arealdel

Nasjonal arealplanid

5014_202502

Saksnummer

2025/83

Innhold

Innledning 3
Bakgrunn og føringer 4
Bakgrunn for planarbeidet 4
Felles kunnskapsgrunnlag 4
Nasjonale, regionale og lokale føringer 5
Forholdet mellom samfunnsdel og arealdel 6
Hva er arealstrategien? 6
Samfunnsutfordringer og utviklingstrekk 7
Hovedtema ved revisjon av samfunns- og arealdelen 7
1. Balanse mellom næringsutvikling, klima og blågrønne verdier 7
2. God stedsutvikling for hele Frøya 7
3. Helhetlig oppvekstforhold og tjenester for barn og unge 8
4. Boliger og bomiljø med kvalitet 8
5. Trygg og miljøvennlig transport og mobilitet 9
6. Framtidsrettet næringsliv med attraktive arbeidsplasser 9
7. Kommunens satsningsområder og bærekraftsmål 9
8. Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) 10
9. Kultur for samhandling og helhetlig planlegging 10
Samfunnsdelen – Kommunens strategiske styringsverktøy 10
Samfunnsdelens rolle i kommunens planverk 10
Kobling til økonomiplanen og oppfølging 11
Retning for ny samfunnsdel 11
Forenkling av planverket 12
Kommunens visjon og verdigrunnlag 12
Arealdelen – Styring av arealbruk i tråd med målene i samfunnsdelen 13
Kommuneplanens arealdel som styringsdokument 13
Endringer i ny arealdel 13
Hva er planvask? 14
Planprosess og fremdrift 15
Prosjektorganisering og styringsstruktur for arbeidet med ny kommuneplan 15
Faser i planarbeidet 16
Medvirkning og involvering 17
Fremdriftsplan 18

Innledning

Den nye kommuneplanen skal være framtidsrettet, inkluderende og fremme bærekraftig utvikling til det beste for innbyggerne, næringslivet og fremtidige generasjoner. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel, som sammen gir langsiktige føringer for utviklingen av kommunen:

- **Samfunnsdelen** er kommunens strategiske styringsverktøy og fastsetter langsiktige mål og prioriteringer for samfunnsutviklingen
- **Arealdelen** viser hvordan kommunens arealer skal brukes for å støtte opp under målene i samfunnsdelen og inneholder juridisk bindende bestemmelser

Kommunens planstrategi for nåværende planperiode ble vedtatt i desember 2024. Planstrategien peker på viktige satsningsområder og målsetninger som skal videreføres i arbeidet med den nye kommuneplanen for Frøya.

For å sikre en god planprosess er det nødvendig å utarbeide et planprogram. Planprogrammet beskriver formålet med planarbeidet, hvilke temaer som skal utredes, hvordan medvirkning skal organiseres, og hvordan samfunnsdelen og arealdelen skal sees i sammenheng. Dette dokumentet utgjør planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, i tråd med plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 11-13.

Foto: Petter Vidar

Bakgrunn og føringer

Bakgrunn for planarbeidet

Frøya kommune skal revidere sin kommuneplan, som er kommunens viktigste styringsdokument. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel, som sammen gir langsiktige føringer for kommunens samfunnsutvikling og arealbruk.

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt i 2015, mens arealdelen ble rullert i perioden 2018–2019. Enkelte områder gikk til mekling, og endelige avklaringer ble gjort i 2020. I forrige rullering av arealdelen lå hovedfokuset på næringsarealer, og det har i ettertid blitt tydelig at det er behov for en mer helhetlig tilnærming der balansen mellom næringsutvikling, boligområder, infrastruktur, folkehelse og miljøhensyn sikres.

Planstrategien for 2024–2028 viser at det er behov for å styrke kultur for samhandling, sikre en mer langsiktig planlegging og skape en tydeligere sammenheng mellom kommunens planer. Samtidig må kommunen håndtere utfordringer knyttet til rekruttering og kompetanseutvikling, balansen mellom vekst og miljøhensyn og behovet for en mer effektiv forvaltning av arealer og ressurser. Et gjennomgående folkehelseperspektiv skal støtte opp under denne utviklingen, ved å fremme tverrfaglig samarbeid og bidra til at tiltak og prioriteringer har positiv innvirkning på befolkningens helse og livskvalitet – og reduserer sosiale helseforskjeller.

Den nye kommuneplanen skal:

- Gi langsiktige strategiske føringer for samfunnsutviklingen
- Fremme livskvalitet, tilhørighet og god folkehelse for hele befolkningen.
- Sikre en bærekraftig forvaltning av arealene i tråd med samfunnsutviklingen
- Legge til rette for gode tjenester, infrastruktur og næringsutvikling
- Styrke koblingen mellom samfunnsutvikling og arealbruk
- Forbedre samspillet mellom kommuneadministrasjon, politikere og innbyggere og næringsaktører

Felles kunnskapsgrunnlag

For å sikre en mer helhetlig og kunnskapsbasert planlegging ønsker Frøya kommune å samle et oppdatert og felles kunnskapsgrunnlag som skal ligge til grunn for både samfunnsdelen, arealdelen og øvrige kommunale planer. Kunnskapsgrunnlaget skal gjøres tilgjengelig via kommunens hjemmeside, og fungere som en felles inngang til relevant statistikk, analyser og dokumenter knyttet til befolkningsutvikling, folkehelse, næringsliv, klima, arealbruk og tjenestebehov.

Det digitale kunnskapsgrunnlaget skal bygges opp med data fra blant annet Trøndelag i tall, Ungdata, dokumentet Oversikt folkehelse, egne utredninger og andre relevante kilder. Målet er at alle kommunens planer skal kunne vise til og koble seg opp mot denne felles kunnskapsbasen, slik at man får et felles faktagrunnlag for planlegging og prioriteringer – både for politikere, administrasjon og innbyggere.

Nasjonale, regionale og lokale føringer

Nasjonale føringer

- **Plan- og bygningsloven (pbl §§ 4-1 og 11-13)** regulerer kommuneplanens samfunnsdel og arealdel og stiller krav til innhold, prosess og medvirkning
- **Kommuneloven** fastslår at samfunnsdelen skal være kommunens overordnede styringsverktøy og at økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige mål følges opp
- **Folkehelseloven (§§ 5 og 6)** pålegger kommunen å ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer, og å integrere folkehelseperspektivet i planlegging etter plan- og bygningsloven
- **Nasjonale forventninger til planlegging (2023–2027)** legger vekt på bærekraftig samfunnsutvikling, klimatilpasning og en helhetlig tilnærming til arealbruk

Regionale føringer

- **Trøndelagsplanen** gir strategiske føringer for regional utvikling, inkludert næringsutvikling, klima og folkehelse
- **Fylkeskommunale planer** for transport, kultur, naturforvaltning og kompetanseutvikling er relevante for Frøyas utvikling

Lokale føringer

- **Kommunens planstrategi (2024–2028)** understreker behovet for langsiktig planlegging, helhetlig planstruktur og bedre samordning mellom fagområder
- **Økonomiplan og andre kommunale planer** må kobles tydeligere til kommuneplanens langsiktige mål
- **Frøya kommune skal etablere et felles og oppdatert kunnskapsgrunnlag**, tilgjengelig via kommunens hjemmeside, som samler statistikk, analyser og dokumenter knyttet til blant annet befolkning, folkehelse, klima, næringsliv og tjenestebehov. Dette skal fungere som en felles referanse for all planlegging og prioritering

Forholdet mellom samfunnsdel og arealdel

Det er en tett sammenheng mellom samfunnsutvikling og arealbruk, og samfunnsdelen legger de strategiske føringene som arealdelen skal følge opp gjennom konkrete arealdisponeringer og juridisk bindende bestemmelser.

- Samfunnsdelen fastsetter kommunens langsiktige strategier innenfor tjenesteutvikling, infrastruktur, næringsutvikling, klima og miljø, folkehelse og befolkningsutvikling
- Arealdelen er et virkemiddel for å realisere samfunnsdelen og viser hvordan arealene i kommunen skal brukes for å støtte opp om de politiske målene og prioriteringene som er satt i samfunnsdelen

For å sikre helhetlig samfunnsutvikling må samfunnsdelen og arealdelen sees i sammenheng. Arealstrategien i samfunnsdelen skal derfor gi de overordnede, strategiske føringene for arealbruk i kommunen – og danne grunnlaget for hvordan arealene senere disponeres i arealdelen. Ved revisjon av arealdelen må det vurderes om den er i tråd med disse strategiske føringene.

Hva er arealstrategien?

Arealstrategien er en del av kommuneplanens samfunnsdel og gir en langsiktig retning for hvordan kommunen vil bruke og utvikle arealene sine for å nå samfunnsmålene. Strategien beskriver hvilke hensyn og prioriteringer som skal ligge til grunn for framtidig arealbruk, og hvordan arealforvaltningen kan støtte opp under mål for f.eks. boligbygging, næringsutvikling, klimahensyn, naturmangfold, transport og folkehelse.

Arealstrategien:

- Ligger i kommuneplanens samfunnsdel
- Er ikke juridisk bindende, men gir føringer for arealdelen
- Klargjør hvilke områder som bør utvikles, og hvilke som bør vernes eller styrkes
- Skal være langsiktig og helhetlig
- Skal avveie ulike interesser (som natur, næring, infrastruktur og klima)
- Er et redskap for å sikre samordning mellom fagområder og mellom mål og arealbruk

Dette er første gang Frøya kommune innarbeider en egen arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel. Dette er i tråd med anbefalinger fra nasjonale myndigheter og en økende praksis i kommunal planlegging. Flere kommuner har de siste årene valgt å utvikle en tydelig arealstrategi som del av samfunnsdelen, for å styrke sammenhengen mellom overordnede mål og konkrete arealvalg.

Ved å inkludere en arealstrategi tar Frøya kommune et viktig grep for å styrke helheten i planverket og sikre mer målrettet, bærekraftig og kunnskapsbasert arealbruk framover.

Samfunnsutfordringer og utviklingstrekk

Frøya kommune står overfor en rekke utfordringer og utviklingstrekk som vil prege planarbeidet:

- **Befolkningsutvikling**: Hvordan legge til rette for vekst og balansert bosettingsstruktur?
- **Næringsutvikling og arbeidsplasser**: Hvordan skape forutsigbare rammer for næringsaktørene samtidig som klima- og naturhensyn ivaretas?
- **Arealbruk og planstruktur**: Hvordan sikre sammenhengende og helhetlig planlegging?
- **Samfunnsutvikling, tjenesteutvikling og folkehelse**: Hvordan utvikle lokalsamfunn som fremmer livskvalitet, sosial bærekraft og god helse – og samtidig sikre gode, tilgjengelige og tilpassede tjenester innenfor helse, oppvekst, skole og kultur?
- **Kultur for samhandling**: Hvordan sikre bedre samarbeid og samhandling mellom sektorer, kommuneadministrasjon og politikere for å skape en rød tråd i utviklingen av kommunen?

Disse utfordringene og utviklingstrekkene vil bli analysert og vurdert i planprosessen, med mål om å sikre helhetlig, bærekraftig og kunnskapsbasert samfunnsutvikling for Frøya.

Hovedtema ved revisjon av samfunns- og arealdelen

Revisjonen av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal sikre at Frøya kommune har en langsiktig og helhetlig plan for samfunnsutvikling og arealforvaltning. På bakgrunn av kommunens planstrategi, tidligere planrulleringer og kjente utfordringer er det identifisert flere hovedtema som vil stå sentralt i revisjonsarbeidet.

1. Balanse mellom næringsutvikling, klima og blågrønne verdier

Frøya er en vekstkommune med en sterk havbruksnæring som preger både arealbruk og samfunnsutvikling. Kommunen skal legge til rette for næringsutvikling og samtidig ivareta naturmangfold, rekreasjonsområder og klimatilpasning. Planarbeidet skal vurdere hvordan kommunen kan:

- Sikre næringsutvikling innenfor bærekraftige rammer
- Ivareta marka, landbruksområder og blågrønne verdier som en del av en helhetlig folkehelse- og klimapolitikk
- Styrke sammenhengen mellom grøntstruktur og folkehelse, ved å sikre tilgang til friluftsområder, turstier og naturområder nær der folk bor

2. God stedsutvikling for hele Frøya

Frøya skal være en kommune der folk trives og har tilgang til attraktive steder å bo, arbeide og møtes. Planarbeidet skal:

- Styrke utviklingen av både tettsteder og spredtbygde områder
- Sikre nærhet til rekreasjonsområder, møteplasser og gode uteområder
- Legge til rette for inkluderende lokalsamfunn med sosial infrastruktur som bibliotek, idrettsanlegg, kulturarenaer og fritidstilbud

- Fremme tilgjengelige og inkluderende møteplasser som skaper tilhørighet, deltakelse og fellesskap for ulike grupper i befolkningen, og bidrar til å forebygge utenforskap

3. Helhetlig oppvekstforhold og tjenester for barn og unge

Oppvekst og utdanning berører alle innbyggere i ulike faser av livet, og er avgjørende for livskvalitet, samfunnsdeltakelse og helse. Frøya kommune ønsker å videreutvikle tjenestene for barn, unge og deres familier gjennom forebyggende innsats, tverrfaglig samarbeid og bedre helhet på tvers av sektorer. Dette krever at kommunen vurderer:

- Hvordan kvalitet i barnehage og skole kan sikres gjennom tidlig innsats og god samhandling
- Hvordan strukturen på tjenestene kan organiseres ut fra bosettingsmønster, behov og søkertall
- Om fremtidige tjenester skal sentraliseres mer – og hvordan dette påvirker lik tilgang, inkludering og rettferdighet for barn og unge
- Hvordan flerbruksløsninger i bygg kan gi fleksibilitet over tid, f.eks. i møte med demografiske endringer
- Hvordan plassering av bygg og sosial infrastruktur kan styrke både oppvekstvilkår og lokal tilhørighet
- At barn og unge skal høres i tråd med kravene i plan- og bygningsloven og Barnekonvensjonen

4. Boliger og bomiljø med kvalitet

Frøya kommune ønsker en boligpolitikk som fremmer både gode boforhold og folkehelse. Planarbeidet skal vurdere:

- Hvordan nye boligområder kan utformes med gode fellesarealer, grøntområder og tilgang til tjenester
- Sikre at boligområder tilrettelegges for alle aldersgrupper, inkludert eldre og familier
- Bidra til å motvirke sosial ulikhet gjennom boligpolitikk som fremmer trygghet, stabilitet og tilgang til egnede boliger for alle
- Hvordan planlegging kan bidra til trygge bomiljøer med god tilgjengelighet for myke trafikanter
- Hvordan kommunen kan legge til rette for mindre og rimeligere boenheter, slik at også førstegangsetablerere, enslige, unge voksne og andre med lavere kjøpekraft får lettere tilgang til boligmarkedet

5. Trygg og miljøvennlig transport og mobilitet

Frøyas vekst krever en helhetlig tilnærming til transport og mobilitet. Planarbeidet skal:

- Tilrettelegge for mer gange og sykling, samt kollektivtransport
- Kollektivtransport – jobbe systematisk og proaktivt med forslag til rutetilbud basert på statistikk og innspill fra innbyggere, næringsaktører og andre relevante miljø
- Sikre trygge skoleveier og tilgjengelige transportløsninger for barn, eldre og personer med funksjonsnedsettelser
- Redusere transportbehov gjennom god lokalisering av boliger, næring og tjenester

6. Framtidsrettet næringsliv med attraktive arbeidsplasser

Frøyas hovednæring er havbruk i vid forstand – inkludert både akvakultur og leverandørindustri. Kommunen ønsker fortsatt å legge til rette for videreutvikling av dette havbruksclusteret, som er en viktig motor i den lokale økonomien. Samtidig ønsker kommunen å stimulere til utvikling og etablering av nye næringer, for å bidra til et mer differensiert og robust næringsliv. Planarbeidet skal vurdere:

- Hvordan kommunen kan legge til rette for et variert og bærekraftig næringsliv
- Hvordan kommunen kan videreutvikle eksisterende næringsklynger, som havbruket, i samspill med annen næringsvirksomhet
- Hvordan kommunen kan sikre gode etableringsmuligheter for nye næringer og bedrifter
- Hvordan kommunen kan stimulere til attraktive og fremtidsrettede arbeidsplasser som tiltrekker seg og beholder kompetent arbeidskraft
- Hvordan unge kan få tro på framtidsmuligheter i kommunen og tørre å etablere seg – enten som gründere, arbeidstakere eller i etableringsfasen av livet

7. Kommunens satsningsområder og bærekraftsmål

Kommunen har i sin planstrategi pekt på flere satsningsområder som skal prege utviklingen i årene fremover. Samtidig er det viktig at kommuneplanen knyttes opp mot FNs bærekraftsmål, som gir en overordnet ramme for sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Planarbeidet skal:

- Integrere bærekraftsmålene i kommunens overordnede planlegging
- Styrke sosial bærekraft, blant annet gjennom bedre medvirkningsprosesser og tiltak som reduserer sosial ulikhet og utenforskap
- Integrere miljø- og klimahensyn i arealplanleggingen
- Sikre at samfunnsutviklingen bygger på prinsipper om bærekraftig vekst, sosial inkludering og miljøhensyn
- Styrke koblingen mellom kommunens utviklingsmål og nasjonale/internasjonale mål for bærekraft

8. Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

Alle vesentlige endringer i arealbruk må vurderes med hensyn til konsekvenser for miljø, klima, samfunn og næringsliv. Planarbeidet må inkludere:

- Konsekvensutredninger (KU) for større arealendringer
- Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) for klima, naturfarer og samfunnssikkerhet
- Sikre at arealdisponeringer reduserer risiko for flom, havnivåstigning og ekstremvær
- Vurdere konsekvensene av stenging av Dolmsundbrua – Frøyas eneste fastlandsforbindelse – og se på behovet for alternative løsninger for å sikre beredskap og trygg tilgang ved ekstremvær og høy vindstyrke

9. Kultur for samhandling og helhetlig planlegging

Kommunens planstrategi peker på utfordringer knyttet til siloorganisering og begrenset samhandling på tvers av sektorer. For å skape en mer effektiv og samordnet utvikling må planarbeidet:

- Sikre at kommuneplanen fungerer som et aktivt styringsverktøy for både administrasjon og politikere
- Legge til rette for bedre samarbeid mellom ulike fagområder
- Styrke medvirkningsprosessene for innbyggere, næringsliv og organisasjoner

Samfunnsdelen – Kommunens strategiske styringsverktøy

Samfunnsdelens rolle i kommunens planverk

Kommuneplanens samfunnsdel er Frøya kommunes overordnede strategiske plan, som gir føringer for samfunnsutviklingen. Planen skal være et levende og dynamisk verktøy, som gir langsiktige mål samtidig som den oppdateres jevnlig for å tilpasses nye behov.

Samfunnsdelen skal:

- Definere hovedretningen for utviklingen av Frøya som samfunn og Frøya kommune som organisasjon
- Være grunnlaget for politiske prioriteringer i valgperioden
- Sikre kobling mellom målsettinger og økonomistyring
- Legge føringer for strategien i arealdelen

I arbeidet med ny samfunnsdel vil det være et viktig prosessmål å involvere innbyggere, næringsliv, frivillige organisasjoner og andre aktører for å sikre at planen gjenspeiler behovene i kommunen.

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt i 2015. Nå skal ny samfunnsdel utarbeides, med vekt på å:

- Vurdere hvilke langsiktige mål som bør videreføres eller endres
- Definere nye satsningsområder basert på medvirkning og analyser
- Styrke bærekraftperspektivet i tråd med FNs bærekraftsmål og nasjonale føringer
- Tydeligere strategiske føringer for arealdelen

Kobling til økonomiplanen og oppfølging

For at kommuneplanens samfunnsdel skal fungere som et reelt styringsverktøy, er det avgjørende at mål og strategier følges opp gjennom kommunens økonomiplan og årlige budsjettprosesser. Den nye samfunnsdelen skal derfor utformes med en tydeligere kobling til kommunens økonomiske planlegging.

Dette innebærer at:

- Langsiktige mål og prioriteringer i samfunnsdelen skal konkretiseres i økonomiplanen, som viser hvordan målene skal følges opp gjennom investeringer, drift og utvikling
- Det skal utvikles målindikatorer eller resultatmål, som gjør det mulig å følge med på om kommunen beveger seg i ønsket retning
- Det legges opp til at handlingsdelen i økonomiplanen fungerer som samfunnsdelens operative del, der tiltak og satsninger beskrives og følges opp over tid
- Plan- og økonomiavdelingen skal samarbeide tett i utvikling og implementering av samfunnsdelen, slik at plan og økonomi i større grad ses i sammenheng

Denne koblingen skal styrke planens relevans i det daglige styringsarbeidet, og sikre at politiske mål får praktiske konsekvenser i prioriteringer og ressursbruk.

Retning for ny samfunnsdel

Arbeidet med samfunnsdelen tar utgangspunkt i kommunens planstrategi, samtidig som satsningsområdene vil bli endelig fastsatt gjennom medvirkningsprosessen.

Foreløpige tema som vil være aktuelle inkluderer:

- **Kultur for samhandling** – Hvordan kan kommunen bli bedre til å jobbe på tvers av sektorer og sammen med innbyggere?
- **Effektivisering og gode tjenester** – Hvordan sikre en mer effektiv drift som samtidig opprettholder tjenestekvaliteten?
- **Rekruttering og kompetanseutvikling** – Hvordan tiltrekke og beholde nødvendig arbeidskraft?

Andre viktige temaområder kan bli inkludert basert på innspill fra medvirkningsprosessen.

Samfunnsdelen skal også:

- Definere kommunens langsiktige visjon og hovedmål
- Skape tydelig kobling mellom samfunnsutvikling og arealbruk
- Være tilgjengelig og forståelig for både politikere, ansatte, næringsliv og innbyggere

Forenkling av planverket

Et viktig mål med arbeidet med ny samfunnsdel er å forenkle og rydde i kommunens planstruktur, og samtidig vurdere om det kan være hensiktsmessig samle noen enkeltstående planer. Det vurderes om samfunnsdelen skal inkludere temaer som tidligere har vært behandlet i separate planer, der det er hensiktsmessig.

Dette kan bety at:

- Generelle og strategiske tema samles i samfunnsdelen
- Detaljerte, fagspesifikke strategier utvikles som kommunedelplaner
- Konkrete tiltak beskrives og følges opp i handlingsdelen (økonomiplanen)

Dette påvirker planstrukturen i sin helhet og vil sikre at kommunen har et oversiktlig, tydelig, helhetlig og brukervennlig planverk.

Kommunens visjon og verdigrunnlag

Gjeldende visjon **"Kraft og mangfold"** har vært styrende for Frøya kommune i flere år. Som en del av prosessen vil det vurderes om visjonen bør videreføres eller justeres for å reflektere kommunens fremtidige utvikling.

Dette vil bli et sentralt tema i medvirkningsrundene, der innbyggerne får mulighet til å komme med innspill til hva som skal være Frøyas felles retning framover.

Arealdelen – Styring av arealbruk i tråd med målene i samfunnsdelen

Kommuneplanens arealdel som styringsdokument

I planleggingen av fremtidens Frøya er det mange forhold som kommunen må ta hensyn til. Det gjelder alt fra biologisk mangfold, befolkningsutvikling og næringsliv.

Kommuneplanens arealdel skal vise retning for hvordan man i fremtiden skal bruke og verne arealene i kommunen. Kommuneplanens arealdel skal:

- Fastsette overordnede rammer for arealbruk – Bestemme hvordan ulike områder i kommunen skal brukes, for eksempel til bolig, næring, landbruk, naturvern, friluftsliv og infrastruktur
- Følge opp samfunnsdelen – Sikre at arealbruken bidrar til å realisere mål og strategier fra kommuneplanens samfunnsdel
- Legge føringer for detaljplanlegging – Gi rammer for reguleringsplaner og byggesaker, slik at utviklingen skjer i tråd med kommunens mål
- Sikre miljø- og naturverdier – Ta hensyn til naturmangfold, landskap, kulturminner, friluftsliv og klimahensyn i planleggingen
- Tilrettelegge for bærekraftig utvikling – Ivareta klima- og miljø- og sosiale hensyn, sikre rettferdig vekst, redusere utslipp, fremme kompakt utbygging og tilpasse samfunnet til klimaendringer
- Sikre samordning mellom ulike interesser – Balanse mellom utbyggingsbehov, næringsinteresser, havbruk, landbruk, naturvern og samfunnsutvikling
- Fastsette juridisk bindende bestemmelser – Kommunen kan gi retningslinjer og regler som er juridisk bindende for arealbruk
- Beskrive langsiktige utbyggingsstrategier – Definere vekstområder og hensynssoner for utvikling over en lengre tidshorisont
- Bærekraftig forvaltning av strandsonen og andre sårbare områder – Beskytte verdifulle naturområder og sikre allmennhetens tilgang til friluftsliv
- Ivaretakelse av transport- og infrastrukturbehov – Planlegge veier, kollektivtransport, gang- og sykkelveier samt annen infrastruktur

Endringer i ny arealdel

Kommuneplanens arealdel (KPA) har som mål å:

- Forenkle planprosesser
- Avklare bebyggbare arealer på tidligere tidspunkt
- Blir lettere å forstå for innbyggere, utbyggere og myndigheter

Kommunen skal dette ved å:

- Lage klare rammer og bestemmelser for reguleringsplanarbeid
- Utarbeide gode planbestemmelser og støttedokument
- Gjennomføre planvask

Hva er planvask?

Planvask er en gjennomgang av eldre planer for å fjerne eller oppdatere utdaterte arealplaner, bestemmelser og hensynssoner. Målet er å sikre at gjeldende planer er relevante, oppdaterte og i tråd med dagens behov, lovverk og kommunale mål. Planvask gjøres også med arealer i kommuneplanens arealdel, for områder som kommunen ikke lenger finner byggbare.

Planvask kan gjøres både underveis i arbeidet med ny kommuneplan og etter at kommuneplanens arealdel er vedtatt. I planprosessen vil kommunen identifisere planer som bør vurderes for oppheving eller revisjon, for å unngå at utdaterte føringer hemmer ny politikk. Etter vedtak kan det gjennomføres en mer systematisk opprydding i eldre reguleringsplaner og hensynssoner for å sikre samsvar med den nye planen.

Kort oppsummert:

- Fjerne utdaterte reguleringsplaner som ikke er i tråd med ny arealpolitikk
- Oppdatere hensynssoner for sårbare fuglearter og naturområder
- Sikre at eksisterende planverk reflekterer ny kunnskap om generell utvikling, klima og miljø

For å sikre at Frøya kommunes arealplaner er oppdaterte og i tråd med dagens behov, kan følgende planer vurderes for revisjon eller oppheving:

1. **Reguleringsplaner uten gjennomføring**: Planer vedtatt for flere år siden som ikke er realisert, bør vurderes for oppheving. Dette gjelder spesielt hvis forutsetningene har endret seg eller planen ikke lenger anses som relevant.
2. **Planer i konflikt med overordnede mål**: Eksisterende planer som ikke harmonerer med kommunens nåværende strategier for bærekraftig utvikling, miljøvern eller næringsutvikling, bør revideres eller oppheves.
3. **Utdaterte hensynssoner**: Hensynssoner etablert på grunnlag av tidligere kunnskap bør oppdateres basert på ny informasjon om naturmangfold, kulturminner eller andre viktige hensyn.
4. **Overlappende eller motstridende planer**: Områder med flere gjeldende planer som gir ulike føringer, bør gjennomgås for å sikre enhetlig og klar arealbruk.
5. **Planer som hindrer ønsket utvikling**: Reguleringer som begrenser ønsket vekst innen boligbygging, næringsliv eller infrastruktur, bør vurderes for endring.
6. **Planer med mangelfull dokumentasjon**: Planer uten tilstrekkelig dokumentasjon eller med uklare bestemmelser kan skape utfordringer i saksbehandling og bør oppdateres eller oppheves.

En systematisk gjennomgang av gjeldende planer vil bidra til en mer effektiv og målrettet arealforvaltning i Frøya kommune.

Planprosess og fremdrift

Arbeidet med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel følger plan- og bygningslovens krav til prosess og medvirkning. Planprosessen skal være åpen, forutsigbar og legge til rette for bred deltakelse fra innbyggere, næringsliv, frivillige organisasjoner og andre samfunnsaktører.

Planprosessen organiseres som to parallelle løp, der samfunnsdelen utarbeides og vedtas først, før arealdelen ferdigstilles og behandles. Dette sikrer at samfunnsdelen gir de strategiske føringene for arealplanleggingen.

Prosjektorganisering og styringsstruktur for arbeidet med ny kommuneplan

For å sikre en helhetlig, tverrfaglig og godt forankret prosess i arbeidet med ny kommuneplan, er formannskapet (FSK) definert som prosjekteier. Prosjekteierskap innebærer det overordnede politiske ansvaret for planarbeidet, herunder å legge til rette for forankring og retning, sikre nødvendige politiske avklaringer underveis, og bidra til at planprosessen blir godt integrert i kommunens styring og utvikling.

Formannskapet skal jevnlig holdes orientert om fremdrift og viktige veivalg, og vil involveres i sentrale milepæler i tråd med plan- og bygningslovens krav til politisk behandling.

I tillegg etableres det en tydelig prosjektorganisering med klart definerte roller og ansvarsområder:

Styringsgruppe: Strategisk ledergruppe (SLG) vil fungere som styringsgruppe for planarbeidet. SLG har det overordnede ansvaret for å følge opp fremdrift, sikre forankring på tvers av kommunens tjenesteområder, og sørge for at planarbeidet er i tråd med kommunens strategiske prioriteringer. Styringsgruppen skal også bidra til nødvendige avklaringer underveis og legge til rette for god samhandling mellom administrativ og politisk ledelse.

Prosjektgruppe: Det opprettes en administrativ prosjektgruppe bestående av utviklingsavdelingen og arealplanlegger. Prosjektgruppen følger prosessen tett, bidrar med tverrfaglig kompetanse, og sikrer kvalitet i utarbeidelsen av planmaterialet. Ved behov kan øvrige fagpersoner trekkes inn i konkrete delprosesser for å styrke faglig bredde og kvalitet.

Arbeidsutvalg: Det er arbeidsutvalget som har det operative ansvaret for gjennomføringen av planarbeidet. Arbeidsutvalget består av samfunnsplanlegger, arealplanlegger og én til to representanter fra utviklingsavdelingen. Arbeidsutvalget har ansvar for å koordinere prosessen, sikre fremdrift, utarbeide planmaterialet og forberede saker til prosjektgruppe og styringsgruppe. Utvalget fungerer som bindeledd mellom fagmiljøene og de øvrige delene av organiseringen, og skal sørge for at arbeidet drives frem på en helhetlig og kunnskapsbasert måte.

Planarbeidet skal være godt forankret i både administrativt og politisk ledelse gjennom, løpende orientering og politiske behandlinger i henhold til lovkrav og fremdriftsplan.

Faser i planarbeidet

1. Oppstart og utarbeidelse av planprogram (2025)

- 19. mai 2025: Behandling av varsel om oppstart og planprogram i formannskapet
- Offentlig kunngjøring av oppstart og høring av planprogram
- Kartlegging av sentrale utviklingstrekk og utfordringer
- Dialog med administrasjon, politikere og eksterne aktører
- Revidering av planprogram etter innspill
- Fastsette planprogrammet som grunnlag for videre arbeid

2. Parallell utarbeidelse av samfunnsdel og arealdel (med fokus på samfunnsdelen i første omgang)

Samfunnsdelen:

- Medvirkningsprosesser, folkemøter og analyser
- Utvikling av visjon, mål og strategier for kommuneplanens samfunnsdel
- Formulering av arealstrategi og overordnede føringer for arealdelen
- Folkemøte hvor representanter fra formannskapet legger frem samfunnsdelen
- Første gangs behandling i kommunestyret
- Høring og offentlig ettersyn
- Revidering etter innspill, mulig behov for medvirkningsrunder
- Endelig vedtak av samfunnsdelen i kommunestyret (årsskiftet 2026/2027)

Arealdelen (ferdigstilles etter at samfunnsdelen er vedtatt):

- Parallell oppstart med samfunnsdelen, men basert på samfunnsdelens føringer
- Konsekvensutredning og ROS-analyser for nye arealbruksendringer
- Utarbeidelse av plankart og juridisk bindende bestemmelser
- Politisk orientering via formannskapet
- Første gangs behandling i kommunestyret
- Høring og offentlig ettersyn
- Revidering etter innspill, mulig behov for medvirkningsrunder
- Endelig vedtak av arealdelen i kommunestyret (Vinter 2027)

Medvirkning og involvering

For å sikre en godt forankret kommuneplan, legges det opp til en bred og inkluderende medvirkningsprosess, både for samfunnsdelen og arealdelen. Medvirkning skal sikre at planen bygger på innbyggernes erfaringer og behov, og bidra til en helhetlig og bærekraftig utvikling.

Medvirkningsopplegget vil inkludere flere ulike metoder og arenaer:

- **Folkemøter** i ulike deler av kommunen, med åpne dialoger om viktige tema
- **Politiske verksteder** med kommunestyret og politiske utvalg, for å styrke forankring og medvirkning underveis i prosessen
- **Borgerpanel** Det legges opp til å etablere et borgerpanel med om lag 20 deltakere som representerer befolkningens mangfold når det gjelder kjønn, alder, bosted, bakgrunn og livssituasjon. Panelet skal bidra med innspill og refleksjoner gjennom planprosessen, og være en ekstra kanal for dialog med innbyggere. Etablering av panelet forutsetter tilstrekkelig interesse og frivillig deltakelse
- **Digitale spørreundersøkelser** rettet mot innbyggere, der det samles inn bred informasjon om holdninger, behov og prioriteringer
- **Samsnakk med næringslivet**, gjennom egne møter eller i samarbeid med næringsforeninger, for å forstå framtidige behov og utviklingsmuligheter
- **Medvirkning fra frivilligheten**, inkludert lag, foreninger og lokale ildsjeler, for å få frem ulike perspektiver og lokalkunnskap
- **Barn og unge** involveres gjennom samarbeid med skolene, Frøya ungdomsråd (FUR) og overordnet FAU (foreldrenes arbeidsutvalg). Det vil vurderes egne verksteder eller oppgaver i skoletiden
- **Frøya eldreråd (FEB) og personer med funksjonsnedsettelser** får egne dialogarenaer, for å sikre universell utforming og sosial inkludering
- **Ansatte i kommunen** vil inviteres til medvirkningsrunder med mål om å forankre planen godt i hele organisasjonen og sikre at styringsdokumentet oppleves relevant og nyttig i det daglige arbeidet

Arbeidet med medvirkning skal være kontinuerlig gjennom hele planprosessen, og det vil utvikles et enkelt kommunikasjonsopplegg med informasjon om hvordan og når man kan delta. Det vil også opprettes en egen side på kommunens hjemmeside der interesserte kan følge hele prosessen. Målet er at denne siden skal oppdateres jevnlig, slik at innbyggere og andre aktører til enhver tid kan se hvor i prosessen vi befinner oss, hva som skjer videre, og hvordan de kan medvirke.

Fremdriftsplan

	2024	2025				2026				2027			
Oppgaver	**Q1-Q4**	**Q1**	**Q2**	**Q3**	**Q4**	**Q1**	**Q2**	**Q3**	**Q4**	**Q1**	**Q2**	**Q3**	**Q4**
Kunnskapsgrunnlag													
Planstrategi													
Samfunnsdel:													
Planprogram utarbeides													
Planprogram fastsettes													
Medvirkning, folkemøter og analyser													
Utarbeidelse av planforslag													
Politisk behandling og høring og offentlig ettersyn													
Vedtak													
Arealdel													
Medvirkning, folkemøter og analyser													
Kartlegging av arealbehov og KU													
Kartlegging													
Planvask													
Arealdel tilpasses samfunnsdelen													
Politisk behandling og høring og offentlig ettersyn													
Vedtak													

	Planprogram		Medvirkning og kunnskapsgrunnlag		Utarbeidelse og tilpasning av plan		Politisk behandling og vedtak